

IMPLEMENTERINGSSTØTTEPAPIR

– udarbejdet af a-kassemedarbejdere til a-kassemedarbejdere – juli 2018

Hoved- eller bibeskæftigelse?

I. Baggrund

Fremover skal a-kassen hver gang et medlem skal indplaceres eller genindplaceres i en ordinær dagpengeperiode se på, om der ift. et medlems eventuelle aktiviteter ved selvstændig virksomhed er tale om hovedbeskæftigelse eller bibeskæftigelse.

Det er kun aktiviteter efter § 2 i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed i dagpengesystemet, der kan falde ind under kategorien hoved- eller bibeskæftigelse. Formueforvaltning og fritidsbeskæftigelse er hverken hoved- eller bibeskæftigelse.

Se også implementeringsstøttepapiret om definitioner.

II. Indplacering – hoved- eller bibeskæftigelse?

Der er med selvstændig virksomhed efter § 2 i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed i dagpengesystemet som udgangspunkt altid tale om hovedbeskæftigelse.

Til denne hovedregel findes dog 2 undtagelser, som definerer en § 2-aktivitet som en selvstændig bibeskæftigelse.

Der er tale om selvstændig bibeskæftigelse her:

- Et medlem, der på indplaceringstidspunktet driver selvstændig virksomhed, anses for at drive selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse, når medlemmet i de seneste 6 måneder forud for indplaceringen
  - i gennemsnit har fået indberettet mindst 80 løntimer pr. måned til Indkomstregisteret (kravet er på mindst 53 løntimer for deltidsforsikrede), og
  - har fået indberettet mindst én løntime til Indkomstregisteret i 5 af de 6 måneder.
- Et medlem, der starter en selvstændig virksomhed op efter indplaceringstidspunktet, anses for at drive virksomhed som bibeskæftigelse.

Se § 10, stk. 1-3, og § 10 stk. 5, i bekendtgørelsen om selvstændig virksomhed i dagpengesystemet.

Vurderingen af, om der er tale om drift af virksomhed som hoved- eller bibeskæftigelse, sker således på indplaceringstidspunktet og ud fra objektive kriterier om løntimer indberettet til Indkomstregisteret i en periode på 6 måneder forud for ind-/genindplaceringen.

6-måneders-perioden – inden for hvilken løntimekravet skal være opfyldt – ligger fast og kan **ikke** forlænges på grund af fx sygdom eller barsel mv.

Samtidig ligger 6-måneders-perioden fra det endelige indplaceringstidspunkt. Hvis en indplacering flytter sig, fx fordi medlemmet ikke får dagpenge i måneden, flytter 6-månedersperioden sig også – hvilket kan have som konsekvens, at medlemmet nu enten opfylder eller ikke længere opfylder løntimekravet.

NB: Ovennævnte gælder kun for medlemmer, der indplaceres/genindplaceres den 1. oktober 2018 eller senere.

Et medlem, der forud for den 1. oktober 2018 er blevet anset for at drive selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse, anses fortsat for at drive selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse fra den 1. oktober 2018, medmindre aktiviteten slet ikke anses for selvstændig virksomhed efter § 2 i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed i dagpengesystemet.

Hvis der den 1. oktober 2018 eller senere udbetales dagpenge til et medlem, der er blevet anset for at drive selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse efter tidligere regler, skal a-kassen vurdere, hvilken definition der er tale om efter de nye regler om selvstændig virksomhed, formueforvaltning eller fritidsbeskæftigelse.

Se § 25, stk. 3 og 4, i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed i dagpengesystemet.

Et medlem, der driver selvstændig virksomhed efter § 2 i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed i dagpengesystemet – og ikke falder ind under undtagelserne ovenfor – anses for at drive selvstændig virksomhed **som hovedbeskæftigelse**.

Dette medlem skal ophøre med virksomheden for at få ret til dagpenge.

NB: Et medlem der ved indplaceringen anses for at have aktiviteter ved selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse, vil ved en genindplacering blive anset for at drive – den samme virksomhed – som hovedbeskæftigelse, hvis løntimekravet ikke er opfyldt på genindplaceringstidspunktet.

Nedenfor beskrives regelanvendelsen gennem en række eksempler.

Eksempel 1: Løntimekravet opfyldt – medlemmets virksomhed anses som en bibeskæftigelse

Et medlem har drevet selvstændig virksomhed med en omsætning på mere end 50.000 kr. i en årrække ved siden af sin lønmodtagerbeskæftigelse. Medlemmet melder sig ledig den 1. november 2018. Ved et kald til Indkomstregisteret konstateres det, at medlemmet de seneste 6 måneder forud for indplaceringen har fået indberettet 120 løntimer pr. måned. Der er tale om en bibeskæftigelse – og medlemmet kan derfor fortsætte med driften.

Eksempel 2: Løntimekravet er opfyldt ved gennemført uddannelse

Et medlem har gennemført en uddannelse af mindst 18 måneders varighed. Samtidig med uddannelsen har medlemmet haft en selvstændig virksomhed. Medlemmet melder sig ledig efter afsluttet uddannelse og indplaceres den 1. januar 2019. Medlemmets gennemførte uddannelse sidestilles med 160,33 løntimer pr. måned. Medlemmet opfylder derfor løntimekravet for de seneste 6 måneder ved indplaceringen – hvorfor der er tale om bibeskæftigelse. NB: Se AL § 57 a, stk. 3.

Eksempel 3: Løntimekravet er ikke opfyldt, da ingen løntimer

Et medlem har drevet selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse med gartneri og har haft en bibeskæftigelse med udlejning af festudstyr. Hovedbeskæftigelsen og bibeskæftigelsen har været adskilt og haft hver sit cvr.nr. Der har i bibeskæftigelsen været en omsætning på mere end 50.000 kr. Medlemmet har ikke haft beskæftigelse som lønmodtager. På indplaceringstidspunktet opfylder medlemmet derfor ikke løntimekravet. Medlemmet anses for at have selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse – og kan ikke få dagpenge, førend både den tidligere hovedbeskæftigelse **og** den tidligere bibeskæftigelse er ophørt. Medlemmet kan ikke fortsætte med driften af den tidligere bibeskæftigelse.

Eksempel 4: Løntimekravet er ikke opfyldt, ingen beskæftigelse i fulde 6 måneder forud

Medlemmet har været fuldtidsbeskæftiget som lønmodtager i mange år og ved siden af haft en selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse, hvor medlemmet har været cvr-registreret. Der har i bibeskæftigelsen været en omsætning på mere end 50.000 kr. Medlemmet bliver sygemeldt i 2 måneder og bliver opsagt i sin sygdomsperiode. Medlemmet raskmeldes efter yderligere to måneders sygemelding, tilmelder sig som ledig på jobcenteret og anmoder om dagpenge. På indplaceringstidspunktet opfylder medlemmet – på grund af de 2 måneders sygdom – ikke løntimekravet. At medlemmet selv har anset sin selvstændige virksomhed som en bibeskæftigelse, er ikke afgørende. På indplaceringstidspunktet falder virksomheden ikke ind under undtagelsen om bibeskæftigelse – og anses derfor som en hovedbeskæftigelse, som medlemmet skal ophøre med for at få dagpenge. Medlemmet vil få venteperiode og jobsøgningsperiode i forbindelse med ophøret.

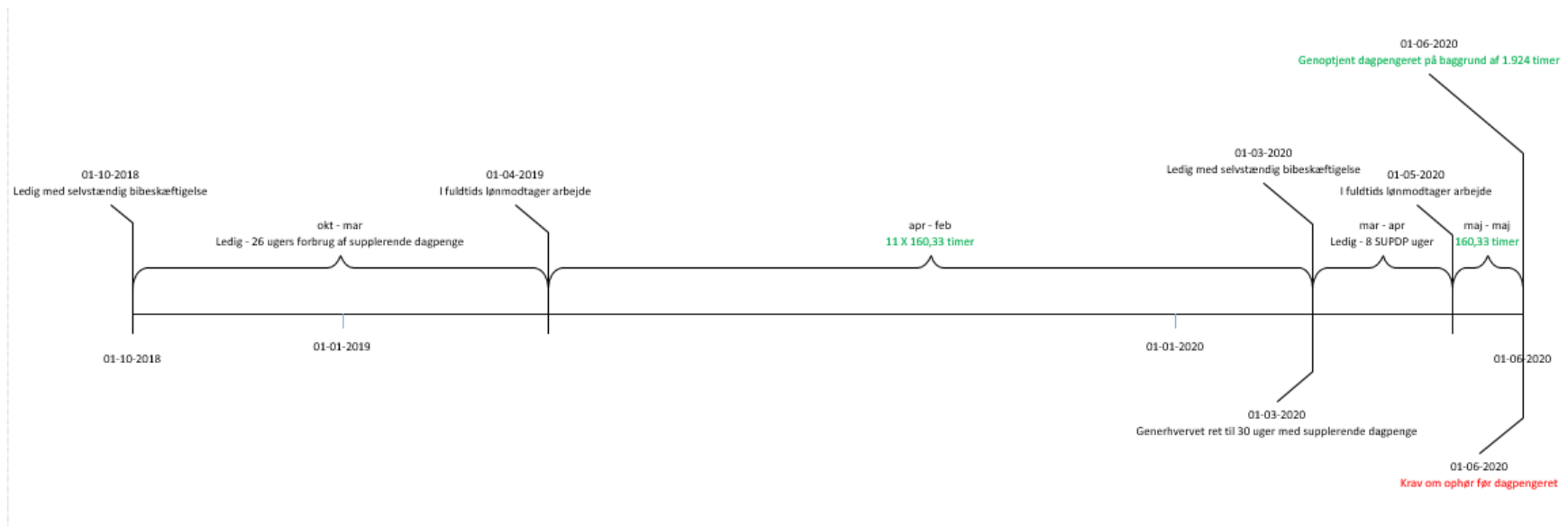
Eksempel 5: Løntimekravet ikke opfyldt ved en genindplacering

Et medlem med en gældende indplacering har en bibeskæftigelse, som medlemmet "tager med sig videre", da medlemmet melder sig ledig den 1. oktober 2018. Efter 26 ugers ledighed (og forbrug af supplerende dagpengeret) får medlemmet den 1. april 2019 lønmodtagerbeskæftigelse på fuld tid i 11 måneder. Da medlemmet melder sig ledig den 1. marts 2020 har medlemmet optjent en ny ret til 30 uger med supplerende dagpenge – og kan fortsætte med sin selvstændige bibeskæftigelse.

Medlemmet kan imidlertid ikke genindplaceres. Efter 2 måneders ledighed får medlemmet endnu én måneds fuldtidsbeskæftigelse. Da medlemmet melder sig ledig den 1. juni 2020, har medlemmet genoptjent ret til en ny dagpengeperiode.

Ved indplaceringen opfylder medlemmet – på grund af den indlagte ledighedsperiode - imidlertid ikke løntimekravet til fortsat drift af virksomheden som en selvstændig bibeskæftigelse. Medlemmet skal således ophøre for at få dagpenge – medmindre virksomheden kan defineres om til formueforvaltning eller fritidsbeskæftigelse.

Se illustration nedenfor:

På grund af de nye, objektive regler vil man formentlig se eksempler på, at den samme virksomhed anses for noget forskelligt, alt efter om medlemmet har løntimer ved siden af virksomheden eller ej.

Man vil formentlig se eksempler på, at et medlem ophører med en selvstændig virksomhed i forbindelse med, at medlemmet melder sig ledig – og senere starter samme virksomhed op igen, nu blot som en bibeskæftigelse – for så evt. i forbindelse med en senere genindplacering at måtte ophøre med virksomheden igen, fordi der ikke er indberettet et tilstrækkeligt antal løntimer til at undtage virksomheden fra at blive ansat som en hovedbeskæftigelse.

Samme aktivitet vil således skulle "italesættes" forskelligt over for medlemmet – alt efter situation ved indplacering/genindplacering.

III. Krav til og kendetegn for en selvstændig bibeskæftigelse

Der er fremover ingen krav til en bibeskæftigelses art, omfang eller til hvilke tidspunkter på dagen medlemmet arbejder med sin bibeskæftigelse. Den selvstændige bibeskæftigelse kan således ligne en selvstændig hovedbeskæftigelse til forveksling – men er en bibeskæftigelse alene fordi dette blev konstateret ved indplaceringen, eller fordi virksomheden er startet op efter indplaceringen.

Der kan udbetales dagpenge til et medlem, der har en bibeskæftigelse. Medlemmet skal stå til rådighed efter de almindelige regler.

For alle medlemmer, der driver selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse, gælder:

- Der er ret til supplerende dagpenge i 30 uger – med mulighed for forlængelse.
- Der er ingen venteperiode ved ophør og ingen jobsøgningsperiode efter ophør.
- Medlemmet kan kun ophøre med selvstændig virksomhed én gang pr. dagpengeperiode – også selv om der er tale om ophør med en bibeskæftigelse.
- Ophør sker efter de almindelige regler om ophør.

IV. Skift af definitioner

En aktivitet kan ændre karakter over tid – hvilket kan resultere i et skift af definition mellem selvstændig virksomhed, fritidsbeskæftigelse og formueforvaltning.

Se § 7 stk. 1, i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed i dagpengesystemet.

Medlemmet kan skifte definition – men også SKAT kan ændre den definition, som medlemmet i skattemæssig henseende har givet aktiviteterne i sin virksomhed.

Der kan være mange grunde til, at en aktivitet skifter definition: Aktiviteten har ændret karakter over tid, medlemmet har behov for at tillægge aktiviteten en anden skattemæssig definition eller det er generelt til fordel for medlemmet at omdefinere aktiviteten, fra selvstændig virksomhed som hoved- eller bibeskæftigelse til formueforvaltning eller fritidsbeskæftigelse.

Der sondres mellem skift af definition i *optjeningsperioden* og skift af definition i *dagpengeperioden*.

1. Skift af definition i *optjeningsperioden* – bekendtgørelsens § 8

En aktivitet kan kun have én definition i et indkomstår. Aktiviteten skal derfor vurderes for hvert afsluttet indkomstår, der indgår i optjeningsperioden. Definitionen af regnskabsår fremgår af § 2, stk. 1, nr. 8, i bekendtgørelse om indkomst- og beskæftigelseskravet for ret til dagpenge:

”Indkomståret er det kalenderår, der går forud for årsopgørelsen. I de tilfælde hvor virksomhedens regnskabsår ikke er sammenfaldende med kalenderåret, er indkomståret den periode, som den skattemæssige opgørelse af indkomst og fradrag vedrører, det vil sige virksomhedens regnskabsår”

Det er den status virksomheden har den sidste dag i indkomståret, der afgør om aktiviteten skal defineres som selvstændig virksomhed, fritidsbeskæftigelse eller formueforvaltning, og om aktiviteten dermed kan medregnes i opgørelsen af indkomstkravet.

***Eksempel 6:** En aktivitet ændres i et indkomstår fra selvstændig virksomhed til formueforvaltning. Aktiviteten anses som formueforvaltning for dette år, og indkomsten fra den selvstændige virksomhed kan ikke medregnes til opfyldelse af indkomstkravet. NB: Det er først formueforvaltning, hvis medlemmet ønsker det registreret som sådan – for at kunne få dagpenge uden fradrag. Indkomsten, der kan fremgå som overskud af selvstændig virksomhed på årsopgørelsen (afhængigt af ønsket beskatningsform) kan indgå i indkomstkravet, indtil medlemmet dokumenterer formueforvaltning.*

***Eksempel 7:** En aktivitet ændres i indkomståret fra en fritidsbeskæftigelse til en CVR-registreret selvstændig virksomhed. Aktiviteten anses som selvstændig virksomhed dette år, og indtægten for hele året kan medtage til opfyldelse af indkomstkravet – indtægten vil fremgå af årsopgørelsen som overskud af selvstændig virksomhed for året og vil derfor naturligt indgå i indkomstkravet.*

2. Skift af definition i *dagpengeperioden* – bekendtgørelsens § 9

Det har umiddelbart virkning, hvis en aktivitet skifter definition i dagpengeperioden.

En aktivitet kan ændres til selvstændig virksomhed, fritidsbeskæftigelse eller formueforvaltning.

En ændring i aktiviteten får betydning for, om indkomsten kan medregnes til genoptjeningen af dagpengeretten, om aktiviteten medfører fradrag og om medlemmet er omfattet af reglerne om supplerende dagpenge.

Har medlemmet haft overskud i en fritidsbeskæftigelse, som ændrer definition til en selvstændig virksomhed efter § 2, vil medlemmet kunne bruge overskuddet til optjening af dagpengeret og satsberegning. Har medlemmet opbrugt sin ret til supplerende dagpenge kan en ændring af definition fra bibeskæftigelse til fritidsbeskæftigelse eller formueforvaltning give ret til dagpenge igen.

Eksempel 8: En fritidsaktivitet ændres til selvstændig bibeskæftigelse under ledighed. Indkomsten kan medregnes til genoptjening af dagpengeretten fra tidspunktet for ændringen og med tilbagevirkende kraft for optjeningsåret, dvs. med indkomst forud for ændringen, men medlemmet omfattes nu af 30 ugers begrænsningen for retten til supplerende dagpenge.

Eksempel 9: En selvstændig bibeskæftigelse ændres til fritidsbeskæftigelse ved afmelding af CVR-nummer mv. Indkomsten kan ikke medregnes til genoptjening af dagpengeretten, men medlemmet er ikke længere omfattet af reglerne om supplerende dagpenge.

3. SKATs ændring af definitioner

Hvis SKAT ændrer en aktivitets definition med tilbagevirkende kraft, vil ændringen have virkning fra og med det tidspunkt, hvor SKAT foretager ændringen. Ydelser udbetalt i perioden, hvor ændringen får virkning fra og frem til ændringstidspunktet, anses for at være udbetalt med rette og skal ikke tilbagebetales af medlemmet, medmindre det må antages, at medlemmet har givet urigtige oplysninger eller fortiet omstændigheder, der er af betydning for retten til ydelserne, eller hvis medlemmet i øvrigt indså eller burde have indset, at modtagelse af ydelserne skete uberettiget, jf. AL § 86.

V. Feriedagpenge og hoved-/bibeskæftigelse

Når et medlem bliver indplaceret i en dagpengeperiode, skal a-kassen vurdere, om medlemmet driver selvstændig virksomhed. Hvis dette er tilfældet, skal a-kassen vurdere, om virksomheden drives som medlemmets hoved- eller bibeskæftigelse.

A-kassen skal også vurdere, om medlemmet driver selvstændig virksomhed som hoved- eller bibeskæftigelse, når et medlem søger om feriedagpenge, mens pågældende er i beskæftigelse. [Hvis a-kassen vurderer, at medlemmet driver selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse, skal medlemmet ophøre, førend der kan udbetales feriedagpenge. **[NB: Drøftes med STAR.]**]

Hvis medlemmet driver selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse med ret til dagpenge, kan der udbetales feriedagpenge til medlemmet under ferie – dette gælder også efter udløbet af 30 ugers begrænsningen.

[Hvis et medlem har skullet ophøre med en selvstændig hovedbeskæftigelse for at få dagpenge, bliver medlemmet omfattet af reglerne om venteperiode og jobsøgningsperiode. Det er uvist, om der kan udbetales feriedagpenge til et medlem i en venteperiode eller i en "aktiveret" jobsøgningsperiode, hvor medlemmet er udelukket fra at få dagpenge. Det er ligeledes uvist, om et medlem, der har haft 2 ophør i en dagpengeperiode, og derfor er udelukket fra retten til dagpenge, indtil medlemmet har genoptjent retten til at ophøre, kan få udbetalt feriedagpenge. **[NB: Drøftes med STAR.]**

VI. Bibeskæftigelse og forbrug af supplerende dagpenge

Der kan udbetales supplerende dagpenge til medlemmer, der driver selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse eller og til medlemmer der starter en virksomhed op i dagpengeperioden.

Se udbetalingsbekendtgørelsens § 37.

Udbetaling af supplerende dagpenge til et medlem, der driver selvstændig virksomhed, sker efter forholdet mellem de timer, som medlemmet på tro og love har oplyst er anvendt på selvstændig virksomhed, og 160,33 timer for fuldtidsforsikrede eller 130 timer for deltidsforsikrede.

I tidsbegrænsningen på de 30 uger indgår uger, hvor et medlem driver selvstændig virksomhed, jf. § 2 i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed i dagpengesystemet. En uge indgår, selv om medlemmet ikke har skrevet arbejdstimer på kortet i den pågældende uge. Det er dog kun uger i måneder, hvor der udbetales dagpenge, der indgår i tidsbegrænsningen.

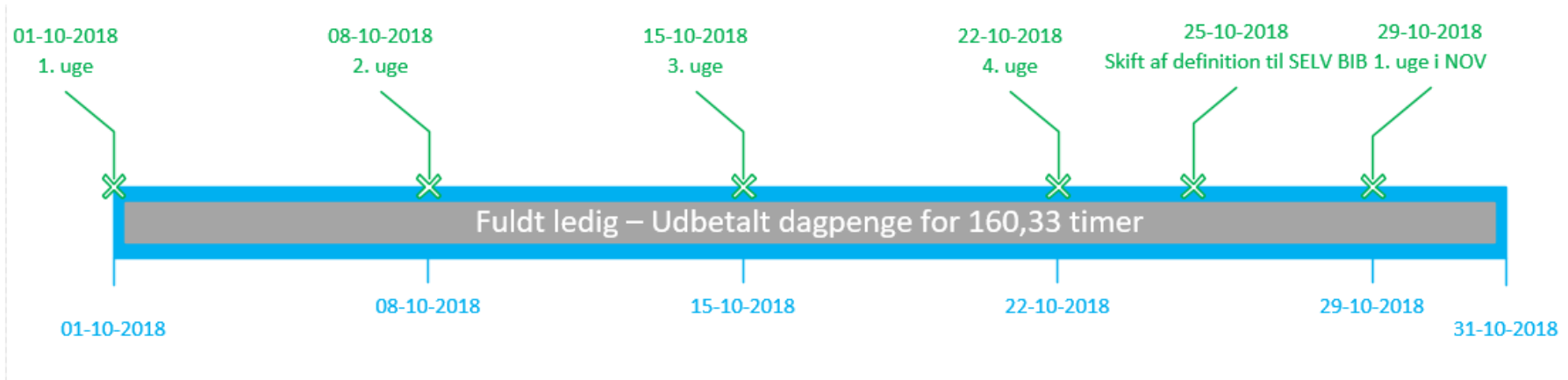
Alle uger i den måned, et medlem starter en ny virksomhed op, indgår i tidsbegrænsningen. Det vil sige uger, der reelt ligger forud for opstarten af virksomheden, hvis virksomheden ikke startes i den første uge i måneden. Uger, hvor der er foretaget fradrag for arbejde, indtægt og tekniske belægninger på mindst 37/30 timer, indgår dog ikke i tidsbegrænsningen, selv om medlemmet driver selvstændig virksomhed i ugen.

Se udbetalingsbekendtgørelsens § 38, stk. 3.

Eksempel – opstart af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse

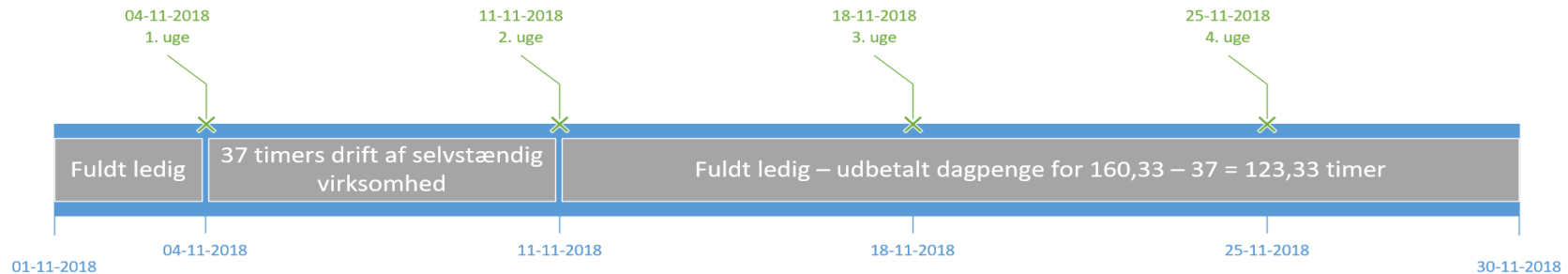
Medlemmet har været ledig siden den 1. august 2018. Medlemmet har i perioden haft fritidsbeskæftigelse, men vælger den 25. oktober 2018 at blive momsregistreret – medlemmets aktiviteter skifter dermed karakter pr. denne dato, og medlemmet har opstartet selvstændig virksomhed. Da opstarten sker efter indplaceringen, er der tale om bibeskæftigelse.

Da alle uger i opstartsmåned forbruger af retten til supplerende dagpenge, har medlemmet forbrugt fire uger af sin begrænsede dagpengeret.

Eksempel på efterfølgende forbrug

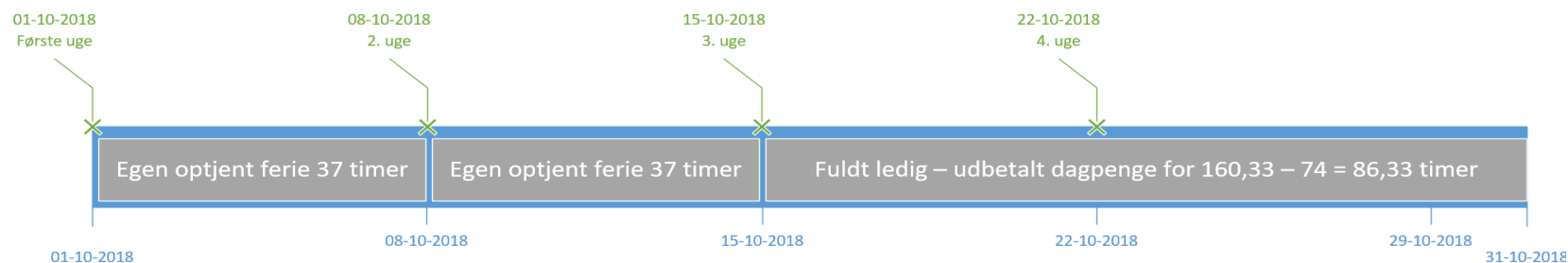
I november måned har medlemmet stadigvæk sin virksomhed, og får dagpenge udbetalt for samlet 123,33 timer.

Medlemmet forbruger 3 uger af sin begrænsede dagpengeret. Uge 2 i november forbruger umiddelbart ikke, da der er sket fradrag for 37 timer med drift af selvstændig virksomhed.

Eksempel på forbrug ved afholdelse af egen optjent ferie og ved ledighed

Medlemmet har drevet selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse forud for ledigmeldelse d. 1. oktober 2018 og driver derfor fortsat sin virksomhed som en bibeskæftigelse.

Medlemmet holder egen optjent ferie i 1. og 2. uge, og disse uger forbruger derfor ikke af retten til supplerende dagpenge. 3. og 4. uge forbruger af medlemmets ret til supplerende dagpenge, selv om medlemmet ikke arbejder i sin selvstændige virksomhed.

VII. Administration

De nye regler vil muliggøre en automatisk eller semiautomatisk administration, hvis der via ledighedserklæringen kan gives de rigtige oplysninger.

Oplyser medlemmet på ledighedserklæringen, at der drives selvstændig virksomhed, får medlemmet automatisk tillægsspørgsmål om dette.

Det vil på indplaceringstidspunktet være forholdsvis enkelt at vurdere, om et medlem har hoved- eller bibeskæftigelse, nu da der altid er tale om bibeskæftigelse, hvis løntimekravet er opfyldt ud fra objektive kriterier og dokumenteret i Indkomstregisteret ved indplaceringen. Der skal således ikke spørges nærmere ind til art og omfang af medlemmets virksomhed.

Den enkelte a-kasse må afgøre, om der på denne baggrund automatisk sendes afgørelser, eller om sagen skal vendes manuelt.

Ved opstart af virksomhed under ledighed kræver det stadig, at medlemmet oplyser om dette eventuelt via kortet, så der kan træffes afgørelse/oplyses om 30 ugers begrænsningen mv.